

## **Koronāro artēriju šuntēšana**

Ja aterosklerozes dēļ ir radušies sašaurinājumi sirds vainagartērijās, asins plūsma caur sirds artērijām ir apgrūtināta un Jums, iespējams, būs nepieciešama koronāro artēriju šuntēšana.

### **Kāpēc ir nepieciešama operācija?**

Sirds, pumpējot asinis caur artērijām, piegādā skābekli un barības vielas visam ķermenim. Ja pašas sirds koronārās artērijas ir sašaurinātas vai nobloķētas aterosklerozes dēļ, atsevišķām sirds daļām pietrūkst asiņu un tās var iet bojā. Koronāro artēriju šuntēšanas laikā tiek izveidoti šunti (apvedceļi), lai nodrošinātu asiņu plūsmu aiz šo artēriju sašaurinājumiem, tādējādi uzlabojot asinsriti Jūsu sirds muskulim.

### **Kā tiek veikta operācija?**

Koronāro artēriju šuntēšanas laikā krūšu kurvis tiek atvērts, pārdalot krūšu kaulu, lai nodrošinātu pieeju sirdij. Tad sirds tiek pievienota mākslīgās asinsrites mašīnai, kas pilnībā pārņem plaušu un sirds funkcijas un ļauj ķirurgam uz laiku apturēt sirdsdarbību. Kamēr sirds ir nekustīga, ķirurgs veic sašaurināto artēriju šuntēšanu ar asinsvadu, kas ņemta no Jūsu kājas vai artērijām, kas ņemtas no Jūsu krūšu kurvja sienas vai rokas. Šuntu skaits var variēt, atkarībā no sašaurināto artēriju skaita, visbiežāk no 1-5 šunti. Pēc tam Jūsu sirdsdarbība tiek atjaunota un sirds tiek atvienota no mākslīgās asinsrites aparāta, krūšu kauls tiek slēgts ar stieplēm. Operācijas ilgums parasti ir no 3 līdz 5 stundām.

Atsevišķos gadījumos ķirurgs var veikt operāciju bez mākslīgās asinsrites mašīnas.

### **Ko sagaidīt?**

#### **Pirms operācijas:**

- 6 dienas pirms operācijas Jūs nedrīkstat lietot medikamentus, kas satur aspirīnu vai klopidogrelu. Šīs zāles var palielināt asins zudumu operācijas laikā. Konsultējaties ar savu ārstu, ja lietojat asins šķidrinošus preparātus.
- Jāpārtrauc smēķēšana. Smēķētājiem ir palielināts gļotu daudzums plaušās, ko pēc operācijas ir grūti likvidēt.
- Iestājoties slimnīcā ņemiet līdzi visus savus regulāri lietojamus medikamentus un uzrādiet to ārstam vai medmāsai.
- Pirms operācijas būs nepieciešams veikt izmeklējumus – plaušu rentgenogrammu, urīna analīzi, EKG, asins analīzes.
- Jūsu ārsts izskaidros Jums operāciju un lūgs parakstīt tai piekrišanu.
- Jūs satiksiet citus sirds komandas ārstus – anesteziologu, kardiologu u.c.
- Pirms operācijas var tikt noskūts ķermeņa apmatojums no krūtīm, kājām un rokām

#### **Operācijas dienā:**

- Jums lūgs izņemt nepastāvīgās zobu protēzes, zobu tiltiņus, noņemt rotaslietas, nagu laku pirms operācijas.
- Operācijas laikā un tūlīt pēc tās Jums urīnpūslī atradīsies urīna katetrs, lai nodrošinātu urīna atteci.
- Jūs saņemsiet iemidzinošus un atsāpinošus medikamentus. Operācijas laikā būsiet aizmidzis.

### **Pēc operācijas:**

- Jūs tiksiet nogādāts kardioreanimācijas un intensīvās terapijas nodaļā.
- Elpceļos Jums būs elpošanas (intubācijas) caurulīte, kura būs pievienota elpināšanas aparātam. Kad Jūs pamodīsieties un sāksiet elpot patstāvīgi, trubiņa tiks izņemta.
- Pēc trubiņas izņemšanas no elpceļiem, Jums tiks uzlikta skābekļa maska vai maza trubiņa zem deguna, lai piegādātu skābekli.
- Ja jūtiat sāpes, sakiet to medmāsai, Jums tiks iedoti pretsāpju medikamenti.
- Tiklīdz Jūsu veselības stāvoklis būs stabils, Jūs no intensīvās terapijas nodaļas tiksiet pārvests uz nodaļas palātu.
- Iespējams, Jums būs nelieli stimulācijas vadi uz krūtīm. Ja nepieciešams, tie tiks izmantoti, lai kontrolētu Jūsu sirds ritmu. Pirms došanās mājās šie vadi tiks izņemti.
- Pēc operācijas Jums krūtīs būs divas līdz četras drenāžas trubiņas, kas būs pievienotas aparātam, kas nodrošina liekā šķidruma un gaisa drenāžu no krūšu kurvja. Parasti tās tiek izņemtas pēc vienas vai divām dienām.
- Pēc nepieciešamības Jums regulāri veiks plaušu rentgenogrammu, asins analīzes un citus testus.
- Pakāpeniski tiks palielināta fiziskā slodze.
- Jums tiks iedots buklets, kas palīdzēs izprast pēcoperācijas posmu.
- Pēc slimnīcas var turpināt ārstēšanos rehabilitācijas centrā.
- Pēc 3 mēnešiem nepieciešama kontroles vizīte pie ķirurga.

### **Kam jāpievērš uzmanība?**

- Ja jūtiat sāpes aiz krūšu kaula.
- Ja brūce uz krūšu kaula paliek sarkana, sāpīga, karsta, pietūkusi vai parādās izdalījumi, ziņojat par to savam ārstam.
- Ja Jūsu ķermeņa temperatūra vairākas dienas pieaug virs 38.5 C, ziņojiet par to savam ārstam.
- Ja Jūsu svars sācis pieaugt, ievērojiet pietūkumu kājās, sācies elpas trūkums slodzes laikā, ziņojat par to savam ārstam.